Ч. 324 (13.523). Львів, пятниця 8. грудня 1933. Poeztowa oprate zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Знесення прогібіції в Америці.

ВАШИНГТОН, 6. XII. ПАТ. Прогібіцію в Зл. Державах знесено. Останній, 36-ий стейт Утаг ратифікував знесення прогібіції. В цілім краю настала небувала радість. 14 літ прогібіції коштували Америку 45.549 жертв людьми, збитими і погибшими у звязку з нелегальною торговлею алькогольних напитків. В американських вязницях перебуває досі 3.766 осіб, що відбувають тяжкі кари вязниці за переступства проти знесеної прогібіції.

ВАШИНГТОН, 6. XII. ПАТ. Президент Рузвельт оголосив проклямацію, якою повідомив про знесення прогібіції. Президент закликає громадян на співпрацю з урядом задля привернення цілковитого пошанування права і домагається, щоби ніоднн стейт не позволяв отвирати т. зв. салюнів. Дальше заявив, що вірить у здоровий розум американського народу, який збережеться перед проклятгям надмірного вживання алькогольних напитків зі шкодою для морального здоровля. Завданням нашим, підкреслив Рузвельт, виховати кожного громадянина в дусі якнайбільшого уміркування.

—o—

Національний склад населення Закарпаття.

Ще 1. грудня 1930 р. відбувся перепис населення Чехословацької Республики. Тепер поступово оголошують висліди цього перепису. Оконечні дані про національний склад населення дотепер оголошено з Чехії, Морави-Шлеська, а отсе останні „Зправи" Державного Статистичного Уряду у Празі (ч. 170, річник XIV., ціна 1 кч.) подають дані також з тої частини Закарпаття, яка має офіційну назву: Підкарпатська Русь. Вислідів зі Словаччини, у склад якої входить інша частина нашого Закарпаття, ще не оголошено. Нижче подаємо національний склад Підкарпатської Руси на 1. грудня 1930 та на 15. лютого 1921 (попередній перепис), а також зріст чи зменшення, що випливають з порівнання відповідної національности за час між цими двома переписами.

Національність	1. XII. 1930	15. II 1921	Ріжниця
українська	446.916	372.500	+74.416
мадярська	109.472	103.690	+ 5.782
жидівська	91.255	79.715	+11.540
чехословацька	33.961	19.775	+14.186
(окремо чехів	20.719	9.477	+11.242)
(окремо словаків	13.242	10.298	+ 2.944)
німецька	13.249	10.326	+ 2.923
румунська	12.641	10.810	+ 1.831
циганська	1.357	418	+ 939
польська	159	298	— 139
сербо-хорватська	69	118	— 49
інші та незазначені	50	81	— 31
Разом	709.129	597.731	+111.398
Крім того чужинців	16.228	6.862	+ 9.366
Всього населення	725.357	604.593	+120.764

Зазначимо, що українська національна назва у статистичному звідомленні подається поруч з іншими, а саме: руска а малоруска (украінска), а крім того у примітці зазначено, що туди зараховано також білорусів і тих, що свою національність подали, як „карпаторуска, русінска чі русняцка". Цікаво, що один праський часопис („Народні Освобозені"), подаючи ці висліди перепису, замісць того, щоб перерахувати отсе доволі чудернацьке нанизання назв, пише просто: „Приріст українського населення на основі останнього перепису і т. д."

Полєв С. С.

Чеська повість про українську гуцульську республику.

У Празі появилася цікава повість З. М. Кудея п. н. „Horalska republika", в якій змальовані геройські змагання українських гуцулів на Закарпатті в рр. 1918—19 за закріплення в союзі з українським урядом у Станиславові своєї гуцульської республики. Повість написана з великою симпатією до українського народу, зокрема ж до гуцулів. Ширшу замітку про ту повість подамо в найближчих днях.

—o—

Перехід на унію.

З Волині повідомляють, що ціла громада *Ласки* у володимирському повіті перейшла разом зі своїм парохом Лавренчуком з православія на гр.-кат. обряд.

Літвінов про свою візиту в Римі.

РИМ, 6. 12. ПАТ. Літвінов приняв учора закордонних журналістів, яким заявив, що його візита в Римі мала на меті найперше підкреслити вдоволення з італійсько-радянських взаємин. „Я обговорював з італійським премієром міжнародню ситуацію в дусі обосторонних бажань укріпити мир і потребу міжнародньої співпраці, щоб усунути або бодай ослабити небезпеки, що загрожують мирові! Все те, що зміцнює мир, може рахувати на підтримку радянського уряду". На запити в справі розбройної конференції Літвінов відповів, що вона виявила недостачу волі у моменті, коли над світом нависла гроза нової війни. Згадавши про відношення СРСР до держав Малої Антанти, заявив, що Радянщина готова співпрацювати зі всяким, хто собі того бажає.

Sygn. VI 1. Pr. 612/33. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. Sąd okręgowy Wydział VI. 1. karny we Lwowie w składzie jako Przewodniczący S. O. W. Medyński, jako głosujący S. O. M. Młynarski i Dr. J. Locker, w sprawie konfiskaty Nr. 316 czasopisma „Dilo" z daty Lwów, dnia 29. listopada 1933. do Sygn. VI. 1. Pr. 612/33. na posiedzeniu niejawnem w dniu 1. grudnia 1933. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 27. listopada 1933. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Dilo" Nr. 316 z daty Lwów, dnia 29. listopada 1933. zawierającego: 1) w artykule pt. „Jak idealistyczna kultura może i t. d....", a) w ustępie od słów: „Na praktyci"... do słów: „samij Polszczi" — znamiona występku z art. 170 kk. — zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z dnia 17. grudnia 1862. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu przez szerzenie nieprawdziwych wiadomości o rzekomem hamowaniu pracy kulturalno-oświatowej i spółdzielczej wśród społeczeństwa ukraińskiego, przez władze państwowe, zaniepokoić opinię publiczną. Według §§ 487. 489. 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ustawy prasowej, jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: W. Medyński wr. Protokólant: Popowiczówna wr. Za zgodność: Janowicz st. sekr.

НЕМА У СВІТІ ДВОХ ВОРОГІВ!

Крутий поворот у міжнародній дипльоматичній метушні у бік — пацифізму!

Львів, 6. грудня 1933.

Був недавно час, коли читач щоденної преси мусів з огірченням зітхати, що нема у цілому світі двох приятелів: кожний проти кожного порскав їддю, а коли й усміхався, то в той спосіб ховав за пазухою ножа, щоб рукоять було здалека видно. Тільки й про те можна було читати, що істнує безліч „ропіючих ран" та непогаслих вогнищ военних конфліктів, вибуху яких можна не то з дня на день, а з години на годину вичікувати. З нічим повернув був французький премієр з Америки, безуспішною була подорож премієра англійського, мізерними вислідами скінчилася оттавська конференція, розвалилася конференція в Льондоні (яка мала світ від хаосу рятувати), збанкротувала конференція розброєння, розлітається Ліга Націй, спаралізований пакт 4-ох. Ніби ізольованою опинилася гітлерівська Німеччина, але не видно було двох союзників, які йшлиб проти неї таким одностайним фронтом, в якому не видно булоб ніяких щілин. Показалося, що навіть на справу австро-німецького „аншлюсу" три держави Малої Антанти не мають одноогідного погляду і що однаково концепція воскресення наддунайської федерації як реставрації Габсбургів — має своїх сильних протекторів. Англійський міністр війни гремів у палаті льордів проти Німеччини, але одночасно англійська преса била на алярм, що береги англійських островів зовсім безборонні супроти воздушної і морської сили „союзної" Франції. Французького амбасадора в Риму сенатора де Жувенеля париська преса мало зрадником не охрестила за пакт чотирьох, як знаряддя франко-італійського наближення, а на зіпсуту гармонію франко-польських взаємин (ще від часу відкликання французької військової місії з Варшави) аж надто пророчисто натякала і польська і французька преса. Одночасно чорні хмари перевалювались над Далеким Сходом і мрячно ставало від них у Старому і Новому Світі.

Аж ось — наче під чародійною палочкою починає все змінятися. Бачили ми спершу справжні перегони пактів неагресії, але вони видно не вистарчали: після них прийшла повінь взаємних маніфестаційних відвідин і — гарячкова метушливість тайної дипльоматії. Не диво: після банкроцтва „явної" дипльоматії Ліги Націй відпала Женева, як „невтральний терен" безпосередніх зустрічей. Роля акредитованих послів у чужинецьких столицях знову зросла. Пригадав собі теж світ, що в кількох европейських державах керма закордонної політики спочиває в руках одиниць, які в цих справах єдино рішають, — без огляду на те, чи промовляють безпосередньо чи через своїх довірених людей.

І колиб не те, що суть тайної дипльоматії у тому й полягає, що справжні заміри остають невідомими так довго, як довго це лежить в інтересі дипльоматичної тактики, можна би думати, що нема вже в світі ніяких спірних тем та ніяких ворогів: назовні всі взаємно до себе всміхаються як найкращі приятелі! Подорож Літвінова до Злучених Держав започаткувала ніби то нову еру у взаєминах Совітів і Америки. Після повороту відтіль Літвінова приймає на довгих розмовах Мусоліні — і преса розписується про далекосяглі пляни італійсько-совітської співпраці. Пакт 4-ох ніби не лише перестає істнувати як зав'язок антисовітського бльоку, але й має бути поширений до „пакту

5-ти" — з Совітами! Рузвельтові й Мусолініму Літвінов нібн то „гарантував" „свободу" християнської релігії у Совітах (!), так, що на овиді мерехтить декому й ватиканськo-совітське замирення (Ватикан цьому рішуче заперечує). З Риму їде Літвінов — до Берліна на розмову з Гітлером, а в пресовому інтерв'ю без обиняків заявляє, що між Совітами й Німеччиною не треба ніяких посередників, бо обі держави мають нормальні дипл. взаємини. З приводу цієї останньої подорожі наївна преса рада би вже бачити ідеальну гармонію між гітлерівською Німеччиною і сталінівською Росією! Канц. Дольфус декларує прихильний зворот в австро-німецьких взаєминах, а Японія — читаємо — запропонувала Злученим Державам „вічний мир"! На Німеччину й Польщу люди вже глядять як на заприсяжених союзників, без нарушення освяченої совітсько-польської приязни!..

Словом — ідиля. Булаб ідиля, якби не маленька „заковика": що істнують у світі реальні ріжниці інтересів, яких ніяка візита ані словесна декларація приязни ані навіть ніякий писаний пакт не усуне. Істнують такі розбіжности, яких погодити не можна і які не можуть не зударитись. І тайна диплямоматія не істнує для пропаганди ідеї пацифізму, лише для створення — кожний собі — якнайкращих умовин для того неминучого зудару, глядючи на нього не під кутом миролюбної інтернаціональної ідеї, лише власних користей.

Тому найбільшою помилкою є утотожнювати закордонну політику держав з їх диплямоматичною тактикою. Найбільшою теж трудністю є відріжнити тактичні диплямоматичні ходи, призначені для „плебсу", від сутніх політичних кроків, що прямують до зручно маскованої скритої цілі.

У МІСЯЦІ „ПРОСВІТИ".

ЯК ПРАЦЮЄ ОСВІТНЯ ЦЕНТРАЛЯ?

У вчорашній статті подали ми, що „Просвіта" має в цьому році 84 філії і 3.032 читальень. Усю цю величезну організаційну мережу треба належно та доцільно обслужити. Працю в читальнях і у філіях треба відповідно інструувати та узгіднювати. Бо інакше вся ця імпозантна організація моглаб зійти на бездоріжжя. Якже це все робить і як виконує свої завдання централя? Вона робить це двоякими шляхами, а саме при допомозі письменних зв'язків і при допомозі живих зв'язків через своїх організаторів та освітніх інструкторів.

За час від 1. липня 1931. до 30. червня 1933. „Просвіта" вислала до своїх організаційних клітин на місцях і до своїх організаторів та мужів довіря і членів 79.273 листів. Коли рахувати за один рік тільки 300 днів праці, то на кожний день у тому часі припадає висилка 132 листів із централі. Сюди не враховуємо листування книгарні „Просвіти", яка в тому самому часі вислала в край 13.936 листів, упімнень і пачок. Отже в книгарні полагоджувано денно письменно аж по 23 справи. До канцелярії „Просвіти" за той самий час напливло 13.247 письм, 16.421 чеків, 4.127 юкстів, 1.013 переказів — разом 34.808 справ, які мусіли бути полагоджені.

З тих даних видно, що „Просвіта" є незвичайно живою організацією. Вона стоїть все в осередку зацікавлення широких кол нашого громадянства в організаційно-освітньому розумінні.

Ще краще насвітлять кипучу працю „Просвіти" дані про живі зв'язки львівської централі з її філіями та читальнями. І так за час від 1-го січня 1932 р. по кінець листопада 1933 р. було з централі 706 поїздок у край. Отже на місяць припадало по 30 поїздок, або одна поїздка в край за кожний день. При тім члени Головного Виділу відбули 82 поїздки, а урядовці організаційного відділу 624. У тому часі відбулося в осідках філій з представниками підчинених тим філіям читалень 186 освітніх анкет. Ці анкети мали за завдання узгіднювати практичну працю читалень в освітньому напрямі. Крім того відбулися 103 анкети з інтелігенцією в осідках філій, на яких обговорювано засоби й методику освітньої роботи. Далі відбулися 72 районові конференції з виділами найближчих читалень, де обговорювано теж практичні справи щодо належного ведення читалень. Крім того всього відбулося ще 69 анкет по найкращих читальнях, на яких обговорювано і практично поучувано керманичів читалень, як вести освітню працю, як вести діловодство і як налагнувати ведення бібліотеки. Всі ті анкети та конференції мали за найважніше завдання позбавити освітню працю по читальнях прикмет дилєтантизму та випадковости і надати освітній та взагалі культурній праці по наших селах признаки доцільности й фаховости. Всіми тими анкетами і конференціями керували і на них викладали та практично демонстрували освітню роботу фахові делегати львівської освітньої централі.

Отже „Просвіта" у Львові була не тільки формально, але й фактично весь той час мізком і серцем величезної нашої культурно-освітньої організації. Вона зужила на цю працю безліч енергії і крім того багато гроша. І треба щиро признати, що ні та енергія, ні той гріш не пішли на марно. Бо завдяки такій праці організаційна мережа „Просвіти" вибилася на перше провідне і центральне місце в нашому житті.

Колиж до того додамо, що „Просвіта" веде ще у власному заряді сільсько-господарську школу в Милованні, з якої рік-річно розходиться по наших селах по кількадесять добре вихованих національно свідомих молодих юнаків, то культурницька роля „Просвіти" в нашому житті стане тоді для всіх ще наглядпішою і ще більше переконуючою.

З уваги на те „Просвіта" має повне право апелювати в місяці грудні до українського громадянства за моральною і матеріяльною підтримкою. „Просвіті" належиться заслужено щорічний дар на її організаційну, а в найближчій будучині і на систематичну видавничу діяльність. Нема сумніву, що вложений у „Просвіту" громадський гріш є найкраще інвестований, бо дає найгарніші наслідки у чисто моральних і духових цінностях. Не забуваймо, що захитання „Просвіти" булоб рівнозначне із захитанням самих підстав нашого національного життя. Тому мобілізуймо в місяці грудні допомогу для „Просвіти".

В. Мудрий.

Число німецьких виселенців.

В Льозанні розпочалася перша сесія адміністраційної ради, що має співділати з комісарем Мекдональдом для виселенців з Німеччини. Предсідником ради вибрано льорда Сесіля. Комісар Мекдональд виголосив експозе, в якім обговорив положення німецьких виселенців. Загальне їх число сягає 60.000, з того 51.000 жидів. У Франції находиться 25.000 виселенців, Палестині 5.600, Польщі 6.000, Чехословаччині й Голяндії по 5.000, В. Британії і т. д. 16.000 емігрантів не має німецького горожанства. Опісля промовець зясував акцію допомоги для німецьких виселенців.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 8. ГРУДНЯ 1933.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Омелян Огоновський як фільольоґ та історик літератури.

Роковини, ювилеї та похорони все ще у нас ті моменти, коли навіть фахівці найчастіше забирають слово про своїх побратимів. Трапилось це і з О. Огоновським. Не вміють наші люди єднати зі святочним виступом справжню оцінку; тимто скромні та тихі працівники не виступають на тлі своєї доби у тій величині, яка відповідає дійсній перспективі.

Заслуги Омеляна Огоновського як діяча та педагога великі, незаперечні. Як граматик та історик літератури зробив він теж чимало. Та бодай наші вчені повинні би вже раз зрозуміти, що не можна критеріїв наукової праці заступати фразами про заслуги „на народній ниві".

Німецька праця О-го „Студії на полі української мови" була у нас першою спробою граматичної праці, що мала охоплювати структуру сучасної української мови і то не тільки з погляду її теперішнього стану як літературної мови, але і з погляду історичного та діялектольоґічного. Зібраний ним матеріял був такий живий і новий, що й досі не стратив свого значіння: ним користуються ще й нині у західній Европі. Метода прикладена в ній приневолювала противників рахуватись із головною тезою про самостійність української мови. Ця теза не залишала Огоновському часу на інші, складніші питання порівняльного мовознавства. Між цими питаннями находиться одно основне, зв'язане з самою темою згаданої праці: про межі між самостійною мовою і діялектом. Ті межі ріжні в ріжних добах і взаєминах сусідських мов; про самостійність даної мови рішають не тільки самі фонетичні і морфольоґічні ріжниці і навіть не істнування окремої літератури в даній мові. Стара провансальська мова з ґенієм Містраля не всилі відродити рідної літератури і хоч самостійна, не грає нині такої ролі як літературна норвеська, що зродилась із двох ґовірок кількадесять літ тому у боротьбі проти всесильної данської літературної мови.

Становище О-го як фільольоґа було по суті правильне на тій точці, що у справах витвору літ. мови головну ролю грає акт волі („буде українська самостійна мова, коли цього схочемо!" Потебня), що, на думку О-го завсіди проявлявся в наших історичних змаганнях. Правда, з того погляду виходили й деякі помилки нпр. зачислення білорусів до нашої національности.

Як історик літератури зробив О. Огоновський менш-більш те, що стає обов'язком совісти кожного професора університету: обширний і совісний підручник зі свого предмету. Зібраний ним біо-бібліографічний матеріял став, як це давно ствердив Франко, „скарбом фактів і подробиць" для дальших дослідників і досі ще „Історією літератури" Огоновського користуються вчителі для викладів. Досить прирівняти працю Огоновського з наслідниками на його катедрі, щоби зрозуміти пропорції. Огоновський викладав на підставі самостійних дослідів і відчував літературу як щось живе, про що можна і треба мати власні думки та почування. Після нього катедра української мови та літератури у львівському університеті зійшли на рівень нудної шпарґальольоґії і неінтеліґентного повторювання чужих підручників. Його наслідники не спромоглись навіть зібраний ним матеріял укласти в якусь систему, а мусіли це зробити такі публіцисти як Єфремов.

Як історик літератури був Огоновський тісно зв'язаний з атмосферою наших своєрідних обставин, де треба було в першій мірі підкреслювати національно-виховне значіння творів. При оцінці ріжних письменників як педаґоґ підкреслював він для слухачів постійно духа щирого та гарячого патріотизму у письменників і все те, що належало до царини естетичної та психольоґічної оцінки залишав на боці. Шукаючи за заслугами письменника у праці над національною свідомістю, не доцінював він факту, що літературні твори (ті, справжні, що виходять поза безпосередній суспільний вплив) живуть навіть тоді, коли минув т. зв. „історичний момент".

Забувають про це нині і ті, що хотіли би, щоб „Історія літератури" Огоновського жила досі завдяки самим прикметам автора як патріота і діяча. Історія літератури живе тільки завдяки своїм літературним прикметам себто тою скількістю ідей, переживань і образів, які вложив у неї автор. Досі можемо читати Сент-Бева, Арнольда, Де Санктіса або Брандеса, хоча можемо не погоджуватись із ними у методі, смаку та ідеях.

Огоновський не завсіди схоплював як слід ріжниці між великими письменниками і пересічними: він не робив великих помилок, бо не відкривав талантів, не критикував, не пробував їх рівняти з іншими; як совісний педаґоґ, для якого найбільшу вартість має той предмет, про який саме викладає, думав більше про своїх слухачів, ніж про психольоґію письменників. Це була невдячна, тяжка праця, наче автора першого словника, що не має часу на свобідну творчість під скиртою матеріялів.

Коли Драгоманів (правда, не завсіди делікатно) робив застереження щодо прикмет О-го як европейського вченого, то стверджував тільки факт, що в тодішній добі ніхто вже такою методою передачі змістів і дат не писав історії літератури. Те, що досі ніхто не дав у нас нової кількатомової праці, можна би може пояснити зрозумінням, що нові сучасні досліди літератури вимагають у першій мірі порівняльної методи. А це зрозуміння завдячуємо нашому першому великому европейцеві Драгоманову, проти якого починають нині підносити порожню голову деякі демагоґи та псевдокритики.

—o—

Велика українська протибільшовицька демонстрація

В НЮ ЙОРКУ.

Напад більшовицької збиранини всіх національностей на українську демонстрацію не вдався. — Велике віче після походу. — Вся американська преса заговорила про український протест.

Від. Ред.: Недавно подали ми коротку вістку про демонстрацію нюйорських українців проти Совітів. Нині містимо докладний опис тої демонстрації.

Ню Йорк, 20. XI. 1933.

З усіх дотеперішніх українських маніфестацій у Ню Йорку вчорашня протибільшовицька маніфестація вийшла найбільше замітною. Судячи з настрою наших людей і відгомону в американській пресі можна сказати, що її успіх історичний.

Це перша загальна манифестація проти Росії і проти більшовиків зокрема. Крім того манифестація переходила увесь час серед безнастанних сутичок із змобілізованими інтернаціональними комуністами з цілого Ню Йорку. Так звана „Організація Приятелів Совітської Росії" розкинула яких 50.000 летючок в англійській мові між заселення і закликом іти на демонстрацію, де збираються українські „петлюрівці", „гітлерівці", „білогвардійці" і „бандити" та боронити перед ними Совітську Росію.

Отже, згідно з передбачуванням, в год. 10. рано в суботу 18. листопада на Вашінґтон Сквер, там де зачинається Пята евню, явились тисячі народу: українці з американськими й українськими прапорами та всякими відзнаками й таблицями, на яких були ріжні інформаційні написи, чого українці хочуть; а одночасно прийшли також у великій силі більшовики українського роду і ціла інтернаціональна більшовицька збиранина — а всі з ріжними написами проти українців і то в більшій части з українськими таблицями.

Від 9—10. год. було таке замішання, що поліція не знала, хто був хто. Обі сторони були готові до смертельної розправи, лише що атакуючими були комуністи, а поденервованими були українці.

Після 10. години надтягнули із Семої вулиці українські січовики, члени „Чорноморської Січи" в однострою, окремі впорядчики із жовтоблакитними стрічками на раменах, як громадянська сторожа, українські скавти, сестри Червоного Хреста, чета українських дівчат у народніх строях, чета українських дітвори та два живі образи „Флоти" на вантажних автах. Один живий образ представляв „Волю України з 1918 р.", намальовану на взірок статуї американської Волі, а другий представляв Україну з 1933 року в таких картинах: За столом сидять більшовицькі комісарі і пирують, а перед ними ціла виголоджена Україна: матері з дітьми на руках, вимучені мущини, жінки й діти, а над ними смерть з косою. Ці живі картини треба було обороняти вже в часі їх наладжування біля української католицької церкви св. Юрія при 7-ій вулиці, бо там зібралась частина комуністів жидів, щоби поломити написи й ціле виряджения. Це була причина, чому згадані відділи в однострої ішли разом побіч, позаду та напереді живих картин.

Сутички з комуністами розпочалися таки в часі збирання, але до загальної розправи прийшло біля будинку технічної школи Купер Юніон Голл. Наші січовики були на все приготовані і дали належну відправу напасникам, так, що вони наче череда почали гурмою втікати. Поліції не було, бо збірка мала бути на Вашінґтон Сквер.

Щойно коли ціла виправа надійшла на площу зібрання, поліція взяла похід під свою охорону. Більшовики явилися в такій силі, що, здавалося, було їх більше ніж манифестантів. Щоб не допустити до кровопролиття на місці, поліція дала приказ нашим манифестантам уставлятись до походу зараз. І тому замісць сподіваної проволоки три чверти години треба було майже в означенім часі рушити в похід.

Щойно в часі походу почав виринати порядок, хоча з обох сторін ішли по обох хідниках комуністи з таблицями й „амуніцією" і кидали на манифестантів то пляшками з молока, то цеглами, то патиками. Поліція, давши дозвіл на манифестацію справді слова дотримала і цілий час боронила манифестантів.

У кількох місцях більшовики змобілізували свою силу, щоби перервати похід. Поліція — кінна й піша — робила все можливе, щоби не допустити до цього. При цій нагоді приходило до безнастанних бійок між поліцією і більшовиками.

Ґазети подають, що арештовано 9 більшовиків, між котрими є лише одно українське імя, а ранено яких сто напасників. З манифестантів ранено в плечі пляшкою з молока, киненою з заду, гром. Івана Бойчука, який, як ветеран американської армії, ніс американський прапор напереді, сам одягнений в однострій. З поліції ранений один детектив та один полісмен тяжче, а кількох лекше. Ні один смертельно.

Преса нюйорська переповнена подробицями з манифестації та більшовицької напасти. Великі й менші ґазети в Америці помістили в суботніших пополудневих та недільних раніших виданнях ширші пояснення про ціль манифестації і її причини, згадуючи при цій нагоді про написи на таблицях, на вантажних автах із живими картинами, про хід великого віча після походу, про резолюції і т. п. Деякі подали фотографічні знимки з походу, деякі наголовки на ширину цілої сторони. Загалом зробили з цілої манифестації сензацію, бо вона трапилася саме в часі, коли вся преса занята була обговорюванням признання Совітів Америкою. Все змішане разом з описом бійки з поліцією підчас походу, який дійшов аж до 67-ої вулиці, отже на просторі 63 міських кварталів (блоків), і перейшовши попри будинок польського консуляту, закінчився в салі Сентрал Опера Гавс.

Там відбулося справді велике манифестаційне українське віче, в якому не могли взяти участи всі манифестанти, яких преса нараховує на 8.000 душ, бо саля не могла всіх помістити. Віче тревало 4 години, від 1. до 5. пополудні. Відкрив його гол. манифестаційного комітету гр. Дм. Галичин і передав провід адвокатові Михайлові Пізнякові. Промови виголосили (по англійськи): ред. Омелян Ревюк, ред. католицького тижневика „Америка" з Ню Йорку о. Іван Лефарж, о. Іван Балкунис, литовський священик з Бруклина та адвокат Степан Ярема. По англійськи представив також бесідників та давав пояснення про зміст українських промов адвокат Пізняк, як предсідник. По українськи промовляли: д-р Лука Мишуга, Володимир Кедровський, д-р Семен Демидчук, Олена Лотоцька і Теодор Свистун. Перед вічем відспівано стоячи американський гимн, а після оба українські гимни під проводом гром. Василя Ґели з Джерзи Сити.

*

В неділю 20. листопада відбулося в Ню Йорку, згідно з закликом центральних організацій, жалібне богослуження в церкві св. Юра при 7-ій вулиці з відповідною патріотичною проповідю о. П. Понятишина, а вечором у церковній салі концерт братства св. Михайла (від 1. „Провидіння") в честь св. Михайла, патрона України.

ПАМЯТАЙТЕ, ЩО МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ Є МІСЯЦЕМ „ПРОСВІТИ"!

Нема стабілізації доляра.

На основі вістей, які приходять з Ню Йорку, всі поголоски на тему стабілізації доляра в найближчих днях не покриваються з дійсністю. Політика американського уряду хоче привернути ціни 1926 р. шляхом обниження курсу доляра, підносячи ціни золота й побільшуючи обіг банкнотів, причому користає з права на емісію трьох міліярдів долярів. Тепер уряд старається якнайшвидше пустити в обіг ті міліярди. Девальваційна політика Рузвельта викликала велике невдоволення, чого доказом поголоски про димісійні наміри багатьох американських державних мужів.

—o—

По широкому світі.

— Французький сенат приняв проект закону, що апробує виміну документів між Францією і Німеччиною в справі торговельного обороту між територією сарського басейну і Німеччиною.

— В Парижі скінчилася перша французько-італійська господарська конференція, на якій рішено привернути торговельні взаємини між обома державами.

— Берлінське бюро Вольфа рішило на загальних зборах розвязатися й утворити нову агенцію під фірмою „Дойтше Нахріхтен-Біро".

— Літвінов виїхав з Риму і прибуде в четвер до Берліна.

— Офіціяльний остаточний вислід виборів до кортезів представляється так: правиця 207 мандатів, центрум 167, лівиця 99, в тім 58 соціялістів.

— З Бетгерст у Ґамбії (зах. побережже Африки) вилетів американський пілк. Ліндберг з жінкою на порт Наталь в Бразилії, віддалений 1.900 миль.

— Уряд західної Монголії зірвав зносини з Китаєм і проголосив незалежну монгольську державу.

Мистецьке життя.

ВИСТАВКИ ОЛЕКСАНДРА АРХИПЕНКА В АМЕРИЦІ.

Наш знаменитий різьбар Ол. Архипенко, що своїми працями в українськім павільоні на світовій виставі в Шікаго був найкращим експонентом і гордістю нашого павільону — улаштовує цієї зими свої виставки у 18 найбільших американських містах. Одночасно виставка відбувається у двох містах і кожна складається з коло 50 праць мистця. О. Архипенко постійно мешкає в Нюйорку і веде свою власну школу різьби, малярства, рисунку і декоративного мистецтва.

ВИСТАВКА ПРАЦЬ МИКОЛИ ГЛУЩЕНКА В ПАРИЖІ.

У другій половині листопада (18-го) в галерії Жувен у Парижі відчинено виставку праць нашого мистця М. Глущенка. На відкритті крім мистецького паризького світу був присутній мер і префект міста. У перший день закуплено чимало акварель мистця. Критика дуже тепло прийняла виставку.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВА У ЛЬВОВІ.

10. грудня відчиняється мистецька виставка Асоціяції Н. У. М. в салях Наукового Т-ва ім. Шевченка. Жюрі виставки відкинуло коло 60 проц. праць, присланих на виставу, аби показати громадянству такі речі, які стоять на вищім мистецькім рівні.

УКРАЇНСЬКА МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА У ВАРШАВІ

У Варшаві 8. грудня відчиняється виставка мистецького обєднання „Спокій", з черги VII. Виставку відкриває проф. О. Лотоцький, голова Українського Наукового Інституту у Варшаві.

ВІСТИ З АСОЦІЯЦІЇ НЕЗ. УКР. МИСТЦІВ.

Цими днями Асоціяція Нез. Укр. Мистців випустила у світ дві монографії: М. Глущенка, з 32 ілюстраціями, портретом і автобіографією автора та О. Сахновської. Обі монографії видані зразково, на гарнім папер., з фаховими текстами. Це вже 3 книга цієї нашої мистецької організації, і перші монографії з обсягу мистецтва на наших землях. Чужинні тексти при них (в французькій і англійській мові) роблять їх доступними чужинцям.

*

До президії Асоціяції Н. У. М. мистець Святослав Гординський зложив листа, аби його прийняли назад до організації. Лист зівладує зовсім усі непорозуміння, звязані з його діяльністю за останні два роки поза Асоціяцією і дає гарантію, що на майбутнє їх не буде. С. Гординського прийнято до Асоціяції і доручено йому реферат при організації виставок.

*

Асоціяція приступила до друку чергового числа „Мистецтва" і двох монографій: Грищенка і Андрієнка. Підготовлюється велика монографія Петра Холодного, на яку буде розписана передплата.

(п. к.)

З організаційного руху.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНІЙ ЗІЗД У ЛЬВОВІ.

Дня 28. листопада 1933 р. відбувся Повітовий Народній Зізд у Львові. Зіздом проводив урядуючий заступник голови Повітового Народнього Комітету ред. **Гриць Гладкий.** Звідомлення з діяльности Комітету зложив секретар пос. **Ілько Лисий.** Реферат про політичне положення і про пропаганду української справи закордоном виголосили пос. **Величкович** і пос. **Рудницька.** По рефераті п. **Добрянський** виголосив коротке привітання від Організації Українців міста Львова. На Зізд прибув також голова партії пос. **д-р Д. Левицький,** якого зібрані привитали оплесками. Підчас дискусії п. голова виголосив довшу промову, в якій між іншим змалював нашу господарську дійсність, підкреслюючи, що при збірних зусиллях навіть в часі кризи наш нарід може на господарському полі багато осягнути, бо має на те дуже великі можливости. Потім ред. Гладкий зреферував організаційні справи повіту. Зізд приняв до відома звідомлення з діяльности Повітового Народнього Комітету, висловив довіря партії і Українській Парляментарній Репрезентації і ухвалив резолюції в організаційних справах повіту. До нового Повітового Комітету Зізд вибрав 10 членів і 5 заступників, а головою ПНК вибрав ред. **Гладкого.**

ДВІ ПОЛІТИЧНІ НАРАДИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦ.-ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБЄДНАННЯ В КАЛУШІ.

В Калуші відбулися в днях 26. і 27. листопада ц. р. дві політичні наради, скликані Повітовим Народнім Комітетом.

Перша нарада була призначена **для місцевої і позамісцевої інтеліґенції,** яка зійшлася у досить поважному числі. Референт посол **О. Луцький** у цікаво виголошеній промові порушив низку актуальних справ, зокрема тих, які торкаються теперішніх змін у світовій політиці та звязаних з тим перемін, які переживає українська справа на міжнародній арені. Оцей поважний реферат, ілюстрований власними спостереженнями і переживаннями по політичних центрах Европи і навіяний

дливим песимізмом, викликав багацько невеселих дум серед присутніх.

Слідуючого дня, в понеділок 27. XI. ц. р., відбулася **довірочна нарада**, на яку прибули представники майже всіх громад калуського повіту в числі **поверх 300**. Нараду відкрив голова Повітового Народнього Комітету **д-р Іван Сохацький** та віддав голос послові **О. Луцькому**, який у 2-годинній промові насував зібраним наше теперішнє політичне положення в краю і за кордоном та працю Української Парляментарної Репрезентації. Вкінці звернув спеціяльну увагу на недалекі вибори до сільських рад і зреферував виборчу ординацію.

Після закриття наради давав пос. Луцький всякі поради численним петентам. На жаль, спізнена пора примусила гостя відїхати, через що багацько справ залишилось неполадманими. Вказаним було би, щоби У. П. Р. частіше делегувала до Калуша когось з п. послів для полагоджування того роду справ, які за одним поворотом після довшої неприявности годі поладнати.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ В БУКАЧІВЦЯХ.

Дня 26. листопада ц. р. відбулося велике віче у Букачівцях, яке скликав Повітовий Народній Комітет у Рогатині. На вічу було біля 1000 людей зі всіх сіл того району. Вічем проводив **о. Кушицький**, парох Букачовець, **д-р Комарянський**, лікар і **Іван Дмитрів**, господар у Підмихайлівцях. Реферат про політичне положення українського народу, а зокрема про шкільництво і громадську самоуправу виголосив **пос. Кузик**. Промову посла Кузика зібрані часто переривали гучними оплесками. Віче ухвалило довіря проводові УНДО, Українській Парляментарній Репрезентації і зокрема послові своєї округи Кузикові. В дискусії промовляли: **п. Дмитрів** з Підмихайловець і п. **Сенів** з Журова та **о. Кушицький**. По вічу відбулася нарада представників кооператив букачовецького району.

ДОВІРОЧНА НАРАДА УНДО В СОЛОТВИНІ.

У Солотвині відбулася дня 19. XI. ц. р. довірочна нарада, на яку зібралися представники 17-ти громад солотвинського судового повіту. Саля кооперативного дому була битком набита. Реферували посли **Кузик** і **Чукур**.

Пос. Кузик виголосив довший реферат про положення українського народу на Великій Україні і в Польщі, та приступно пояснив новий самоуправний закон, подаючи вказівки, як українському населенню до нього застосуватись. Потім пос. Чукур обговорив господарське положення нашого народу. Населенню гір і підгіря загрожує голод через цілковитий брак зарібків, як також через неурожай, що навістив ті околиці внаслідок холодної і дощевої весни й літа.

У дискусії забирали голос численні представники громад. Ухвалено довіря Українській Парляментарній Репрезентації. Нарада закінчилась відспіванням національного гимну.

ПРАВНИЧІ ВІСТИ.

ПОЛЕКШІ ПРИ СПЛАТІ ПОДАТКОВИХ ЗАЛЕГЛОСТЕЙ.

В 94 числі денника державних законів з 1. грудня ц. р. проголошено розпорядок міністра скарбу про полекші при сплаті податкових залеглостей. Полекші торкаються залеглостей, які повстали до *дня 1. жовтня 1931 року* при сплаті ось таких податків: ґрунтового, від нерухомостей, промислового, доходового, маєткового, від спадщин і даровин та самостійних комунальних дачин, як вирівнюючий податок для сільських громад, інвестиційний податок, спеціяльні оплати та дорогові доплати.

Цей розпорядок признає полекші для цих податкових залеглостей але тільки для хліборобів, власників будинкових нерухомостей та посідачів (приватних і правних осіб) торговельних і промислових підприємств. Іншим особам, що не належать до трьох вище згаданих категорій платників (як напр. вільних професій) — цей розпорядок не дає ніяких полекш.

Оплату залеглих податків (з часу до 1. жовтня 1931 р.) після забезпечення залеглости на гіпотеці — розкладається з уряду на 20 піврічних рат платних від 1. січня 1935 року. Платникам, що не можуть забезпечити гіпотечно залеглостей — відписується з уряду 1/4 частину тих залеглостей під умовиною, що решту сплатять у 12 рівних квартальних ратах, платних від 1. січня 1935 р.

Спромогу і спосіб гіпотечного забезпечення та висоту залеглости треба перевірити у приналежнім скарбовім уряді. *В. Л.*

—o—

АТЕНТАТ НА ПАПУ, МУСОЛІНІЯ І КОРОЛЯ?

У звязку з вибухом бомби в базиліці св. Петра в Римі (що сталося в червні ц. р.) поліція арештувала трьох виконавців того замаху. Всі три зложили сенсаційні зізнання. М. і. виявили вони, що організація „Рух справедливости та волі“, до якої належали ті три атентатчики, постановила була висадити в повітря цілу базиліку св. Петра в хвилині, як там було 50.000 паломників і папа з кардиналами. Та сама організація, згідно із зізнанними арештованих, приготовляла атентати на Мусолінія та італійського короля.

ЛЕТ ЛІНДБЕРҐА

РІО ДЕ ДЖАНЕЙРО, ПАТ. Кораблі, які були в дорозі на Атлянтійському Океані, сигналізують, що бачили Ліндберґів літак під 13 степенем північної ширини та 28.20 степенів західної довжини.

Ліндберґа сподіються в Наталі в стейті Ріо Гранде де Норте в Бразилії, в год. 16 (час Ґрініч).

ВЕЛИКА ФАШИСТІВСЬКА РАДА ДОМАГАЄТЬСЯ ЗРЕФОРМУВАННЯ ЛІҐИ НАЦІЙ.

РИМ, ПАТ. Велика Фашистівська Рада відбула 5. грудня під проводом Мусолінія перше засідання осінної сесії. В резолюції рада взиває „чорні сорочки“ до співпраці над суспільною перебудовою, яку заповів Мусоліні, задля скріплення добробуту італійського народу та політичної сили Італії.

Після промови Мусолінія почалася дискусія на тему становища Італії до Ліґи Націй. Велика Рада постановила дальшу участь Італії в Лізі Націй вчинити залежною від основної реформи тієї установи. Це повинно статися в якнайкоротшому часі й обняти цілість справ Ліґи Націй в її будові, діяльности та завданнях. Велика Рада ствердила, що хід подій не позволив перевести переговори в справі американських довгів і постановила заплатити 1 міліон долярів, щоби дати новий доказ доброї волі Італії. Велика Рада сподіється, що остаточне порозуміння замкне цю, повсталу наслідком війни сторінку „винен“ і „має“.

Найближче засідання Великої Ради буде в четвер.

Не вільно пити настоячки.

НЮ ЙОРК, 25. листопада. (Вл. кор.). З переголосуванням 36 стейтів за знесенням прогібіції приходить пора, де властиво нема ніякого закону про управильнення пиття горячих напитків. В грудні прийде пора розпочинати тим журитися. Міжтим Едвард Малруні, голова ради для контролі алькогольних напитків стейту Ню Йорк, видав тимчасові постанови для власників пиварень з вказівками, як вони мають приноровитися до нових відносин. Ці вказівки обіймають 32 сторони друкованого слова і стають загадкою для теперішніх шинкарів. Вони не знають, як ці постанови перевести в практиці. Одна з найдивніших є та, що при питті не можна стояти коло шинквасу („бари“), як це увійшло в звичай в Америці здавна, але треба сидіти. Бартендери передумують способи, якби посадити гостя, коли він стане біля бари і зажадає склянку пива або чарку горівки.

—o—

НОВИНКИ

— **Зібрання** львівських Членів Т-ва „Плай“ з метою оснувати Відділ у Львові відбудеться у вівторок 12. грудня при вул. Корняктів 1. в 19. год. Участь усіх членів обовязкова. Гостям раді. 715 1—1

— **Традиційний Свято-Андріївський Вечір** улаштовує Т-во Українська Бесіда і Т-во Охор. Дітей у Львові дня 12. XII. 1933 р. год. 8. вечір у кімнатах Т-ва „Бесіда“ при вул. Рутовського ч. 22. Вступ для членів і впроваджених ними гостей. 717

— **Ювилейний вечір** для вшанування 35-літньої діяльности директора Й. Стадника відбудеться не 15-го ц. м., а 14-го в салі Муз. Інституту у Львові ім. Лисенка. Трупа театру ім. Тобілевича, що є театром „Кооперативи Український Театр“ у Львові відограє пєсу Ф. Мольєра „Гра на замку“. Листи та привіти з нагоди ювилею Й. Стадника можна спрямовувати на адресу Кооперативи Український Театр, вул. Шашкевича 5.

— **Дві оперові вистави у Львові** відбудуться дня 11. і 13. грудня при співучасті львівської фільгармонії під орудою диригента А. Дольницького. 11-го ставлять у міськім великім театрі „Мадам Батерфляй“ з Ліповською, Вронським і Шіцом, 13-го „Кармен“ з Вермінською, Грушинським і Рейханом.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** виголосить інж. Д. Волощак 8. ц. м. вечором виклад на тему: Німецька служба праці.

— **Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові**, вул. Чарнецького 24, мав у місяці листопаді 108 катальогових чисел приросту до ч. 24200 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольогія 69, побутова старовина 19, історичні памятки 5, церковна старовина 1, етнографія 108, різьба 1, графіка 1, альбом репродукцій 1, фотографій 21, монет 103, банкнотів 29, медалі 2, плякета 1, відзнаки 3, печатка 1, фотокліші 3, діяпозитиви 3. Жертводавцями були пп.: Береза Я., проф. Вахнянин Б., проф. Галущинський І., проф. Гнатишак М., Геза Є., Ґой О., д-р Дурделло Е., учит. Домановський Б., дир. Дорошенко В., Дубанович Т., Данилів Е., Дудич Б., Заклинський З., кооп. „Згода“ в Залуквї, рев. Кіцера, Кулицький Т., о. Кедринський В., Косович І., Красицький С., Котів І., ред. Курдидик А., д-р Левицький В., д-р Лукасевич Л., Лудин Ю., Малюца Я., рев. Мельничук М., Мельничук Я., Микитин Т., арт. Новаківський О., Оленчак В., Овчар С., Орач М., Олеськевич М., Пастрик М., Польовий О., Прихідко Р., Пазюк С., Стефанович А., Сухоребський, Торонська О., Тузяк О., учит. Турик С., Тернівська Ю., Течківський М., Фарміґа В., Цинкаловський О., кооп. „Червона Калина“, проф. Шендрик І., о. Шпитковський С., Юрків Ю., Янушевич Л. Відвідувачів було 22.

— **Музей Визвольної Боротьби України.** Дуплікатний фонд Музею містить у собі сотні назв українських і чужих часописів та ріжних видань. Особливо багато публікацій Союза Визволення України, Центрального Союзу Українського Студентства, Українського Музичного Т-ва в Празі, Видавництва „Українське Слово“ в Берліні й ін. Матеріяли цього фонду служать Музеєві для обміну та для доповнення ріжних збірок і бібліотек. В останній час скомплетовано з десяток книгозбірень для потреб української еміґрації у Франції й на Балканах. Крім того за посередництвом Куріня Старших Пластунок „Україна“ передано пакунок книг у розпорядження Лемківської Комісії при головнім відділі Т-ва „Просвіта“ у Львові. Дуплікатний фонд Музею займає на складах ціле гаражне помешкання й безнастанно зростає. Останньою більшою пожертвою до цього фонду був дар проф. д-ра Ол. Колесси (14 пакунків української преси), також п. Василь Войтанівський із Загребу в Югославії передав до Музею численну збірку (більше 100 чисел) українїки в хорватських часописах з останнього десятиліття.

— **Чеська публікація про голод на Україні.** В Празі вийшло 1—2 число за листопад—грудень журналу „Голод на Україні“ в чеській мові. Журнал має виходити що два тижні. Метою журналу познайомлювати чеську суспільність з жахливими обставинами, які панують тепер на Україні і організувати негайну поміч. Редактором двотижневика є проф. Бочковський, видав-

цем Комітет Допомоги Голодуючій Україні. На зміст 1—2 числа складається поза вступною статтею, стаття: „Як дійшло до голоду на Україні“, низка приватних вісток та листів з України в справі голоду, голоси чужої преси про голод на Україні, вістки про працю комітетів та поодиноких людей в справі допомоги голодуючим і т. п.

— **Нове обтяження шкільних свідоцтв.** Міністерство освіти видало до шкільних кураторій обіжник, щоби в усіх державних і приватних школах наліпляти на шкільних свідоцтвах спеціяльні значки на фонд т-ва будови шкіл. На свідоцтва нижчих шкіл призначені значки в ціні 10 сот., середніх шкіл у ціні 30 сот. Обіжник обовязує вже тепер.

— **Перед знижкою цін цукру.** З Варшави зачувати, що в найближчому часі можна наліятися подешевіння цукру. Теперішні високі ціни ніяк не даються вдержати. В економічнім комітеті ради міністрів створено спеціяльну комісію, що займеться тією справою.

— **Морози та сніги.** Температура в Польщі опала пересічно до 6, у деяких околицях до зеро степенів. У Східній Галичині все ще морози тримаються та доходять і до 20 степенів. Морози охопили всю Европу. В Голяндії температура доходить до 20 степенів. Усі канали та ріки позамерзали й унеможливили комунікацію. В багатьох місцевостях потріскали газові рури, тому багато підприємств припинило працю. Кількох людей замерзло на смерть. На Мадярщині морози доходять до 14 степенів і з того часу зросло число самогубств. За один день у Будапешті покінчило самогубством 7 людей, на провінції 5. В Болгарії морози доходили до 32 ст. Сніг утруднює комунікацію.

— **18.726 безробітних більше.** На основі обчислень державного уряду посередництва праці число безробітних, зареєстрованих у Польщі до 22. листопада ц. р., дійшло до 265.303. Приріст безробітних на протязі тижня зав 18.726 осіб.

— **Коли вільно закувати арештанта в кайдани?** Головна команда державної поліції видала обіжник до поліційної влади в справі конвоювання арештантів. Обіжник виясняє, що накладання кайданків допускається тільки супроти осіб, що стоять під замітом злочину або проступку, загроженого карою смерти або карою вязниці понад 5 літ

— **Другий залізничий шлях Красне-Здолбунів.** Інвестиційний плян державних залізниць на 1934 р. передбачує будову кількох нових шляхів чи там других залізничих шин. Між іншим запроектовано коштом 2 міліонів зол. будову другого залізничого шляху на теперішній лінії Красне-Здолбунів. Населення повітів на відтинку Красне-Броди дістане працю.

— **Новий „Дом Людови"** посвятили у Давидківцях, пов. Чортків, при співучасти тернопільського воєводи Марушевського й інших польських достойників. Дім той збудували з ініціятиви воєводи Марушевського.

— **Трагічний наслідок мішаного подружя.** В домі при вул. Шептицьких у Львові пробував відобрати собі життя 22-літній електромонтер, Владислав Урсин, напившись денатурованого спірту. Причиною були родинні невзгодини. Він і батько почувалися українцями, мати є шовіністка полька. З того приводу між матірю і батьком та сином приходило до безнастанних суперечок, які довели сина до самогубства. Його відставили до шпиталю.

— **Львівська хроніка.** В магазині обуви Й. Айзенберґа під фірмою „Гермес" при вул. Леґіонів вибухла наслідком необережности пожежа, що знищила кілька тисяч пар обуви. — В ювілерському складі Бушка при вул. Академічній невідомі гості вкрали чотири годинники вартости 250 зол. — При вул. Казимирівській трісла від морозу водопровідна рура, наслідком чого вода залляла пивниці й склади з товарами.

— **Краєва хроніка.** Суд у Тарнові засудив на 5 років вязниці Іллю Дара, що пускав в обіг фальшиві 10-злотівки. — В Ганусівцях пов. Станиславів арештовано Проця Перста, що вбив Василя Филипчука у Вовчинці. — Морози в Станиславові доходять до 30 ст. — В Коломийщині арештовано шайку грабіжників, що доконала в ріжних місцевостях кілька грабунків і вбивств. Провідником шайки був В. Данилюк, караний вже 10 разів.

— **Неправильна контроля.** Найв. Суд у Варшаві розглядав касаційну справу львівського судді Маркова, засудженого свого часу на 6 місяців вязниці з припиненням кари на 3 роки за недостачу нагляду. Його виделеґували на люстрацію канцелярії нотаря в Бучачі, причому викрив недостачу кільканадцятьох тисяч зол. з приводу скарбових оплат. Суддя не зробив судового ужитку з того відкриття, бо нотар тимчасом недобір покрив. Суддю припинено в урядуванні, а справою занявся дисциплінарний суд.

— **Смерть великого німецького поета.** У клініці в Льокарно помер один із найбільших німецьких поетів Стефан Ґеорґе в 65 р. життя. Його літературне надбання незвичано велике. Це все здебільша поезії. Ось найважніші його збірки: „Гимни", „Мандрівки прочан", „Альґабаль", „Пастуші книжки", „Рік душі", „Килим життя і пісні про сон і смерть", „Семий перстень", „Зоря Союзу" та „Війна". Крім цього дав він мистецькі переклади чужинних поетів: Шекспіра сонетів, частини „Божеської комедії" Данта, Бодлера, Россетті, Верлена, Ануцconfigured і збірки літературних нарисів „Дні та діла".

— **Злодії моди.** У Парижі відповідатиме перед судом молода швачка Дювівіе, яка зорганізувала потайне товариство злодіїв, що жили з перепродажі оригінальних моделів париської моди американським фірмам. Американські фірми віддавна копіювали французькі моделі; останніми часами вони могли, завдяки париським злодіям, випускати на ринок останню париську моду майже рівночасно з Парижем.

— **З нових польських досягнень.** У новинці під повищим заголовком („Діло" ч. 323) наслідком друкарської помилки подано, що „дом людови" посвячено в Товстому, має бути в Толстолузі.

З концертової салі.

ГУБЕРМАН.

Це один з тих дуже нечисленних, ледви декількох музик, що находяться на найвищому ступні мистецтва; артист-відтворець, який глибиною інтерпретації виконуваних творів піднімається до одного рівня з самими творцями; врешті віртуоз, якому на сьогоднішній день дорівнює хіба тільки Крайзлер. Говорити зокрема про ті чи інші риси його гри і характеризувати одні як „кращі", інші як „слабші" не треба тому, що всі первні і прикмети, які в сумі складаються на поняття великого артиста, тут розвинені до найвищого ступня, а само поняття „великого" артиста, набирає характеру „ідеального" в полученні з усіма можливими суперлятивами — коли йде річ про Губермана.

На першому концерті — при супроводі фортепяну — акомпаніятор п. Якір Гімпель виріс не тільки далеко поза рамці свого завдання, але, місцями, до ролі співконцертанта; другий концерт був з орхестрою — диригент д-р Солтис — яка мала свій „добрий" вечір, але й на жаль, неможливо фальшиві ... дерев'яні інструменти.

Ант. Руд.

Відгуки дня.

На мистецьких бантах.

„Підете на вулицю Чарнецького і побачите браму. Але ви до неї не вйдіть. Потім побачите другу і ви до неї ввійдіть. Там будуть одні двері на право, другі на ліво. В ті на право ви не вйдіть, а в ті на ліво — теж ні. Вийдете на подвіря, станете плечима до брами і глянете в гору на право. Високо, на четвертім поверсі побачите вікно. От там я й працюю!"

Так мені пояснив колись незабутній Петро Іванович, як дістатися до його малярської робітні. Я пішов, виконав точно все і — не трапив. Потім навіть фейлетон про те писав.

Минуло з того часу кілька літ. Петро Холодний покинув не тільки свою робітню, але й нас усіх, і тільки його ніжні твори, та золотий спомин лишилися по нім...

Довго стояла пусткою кімнатка на четвертім поверсі. Ніхто там не жив, ніхто навіть не заходив.

Бо пощо?!...

Зникли зі стін образи, з полички глиняна посуда, зі стола фарби, пензлі, папери і... бляшанка з тютюном.

А наді все — не вийде вже на стрічу Петро Іванович, вічно усміхнений і кожному радий, не гляне понад окуляри своїми розумними а ласкавими очима і не скаже:

— А-а-а! Витайте, витайте добре, що зайшли...

Довго стояла кімнатка пусткою...

Аж ось здибає мене Михайло Осіньчук...

— Зайдіть завтра до мене.

— До вас... На Софії?!

— Ні, на Чарнецького. Там, де працював колись Петро Іванович.

— Сто чотири сходи!

— Помиляєтеся — стодва...

Я прийшов і не пізнав кімнатки. Не знаю як виглядала вона, коли в ній працював Труш, знаю добре як виглядала за Холодного, але тепер...

Стіни білі-білісенькі. Ні сліду павутиння з того невідлучного мебля кімнатки, фарби, пензлі, папери — поскладані в одному куті, образи, шталюґи в другім, в третім ліжко і полиці з книжками. Залізна піч гріє кімнату, електрика воду на чай, а між подвійними дверми — спіжарня.

Не допитуюсь, чи залізна піч завжди гріє кімнатку, електрика чай, а спіжня між дверми оправдує свою назву... Нібито не можна цього зміркувати з наших відносин, обставин і тим подібної ситуації!?

Нині інша річ, бо нині свято.

Не бійтесь Шановні Читачі, ніяке велике замовлення, навіть не іменини господаря. Зійшлися сюди нині добрі люди, щоби подумати разом із Осіньчуком та Ковжуном над новим числом „Мистецтва" і старими довгами за попереднї числа.

Бо маленька кімнатка на четвертім поверсі при вулиці Чарнецького це не тільки малярська робітня артиста, це й редакція „Мистецтва", яке оба з Ковжуном якимсь чудом видають. По пятьсот примірників кожне (о Львове, столице західних українців — половина чисел зістається!). А крім „Мистецтва" ще й монографії: Глущенка — вже є, Андрієнка — вже буде, а там і інших...

Авторські гонорарі, редакційна платня — все це навіть не в мріях. Коби на папір і кліші, а гонорарем — чужі похвали з усіх усюдів. Цікава річ... Свої кажуть: „Звичайна річ" — чужі: „Велике досягнення"... Зовсім навпаки, як у літературі.

Мені теж здавалося: звичайна річ — доки не прочитав чужих похвал і не побачив, серед яких обставин іде велика культурна праця при вулиці Чарнецького, геп-геп високо — на мистецьких бантах...

Галактіон Чіпка.

З судової салі.

ПШОДОВНІК ДЕРЖ. ПОЛІЦІЇ ПЕРЕД СУДОМ У БЕРЕСТІ.

Дня 30. листопада ц. р. відбулася в окружному суді у Бересті н. Б., як замісцевому виділі окр. суду в Пінську, розправа проти **старшого пшодовніка державної поліції Владислава Трояновського** за застрілення в селі Орхово волости Домачево (повіт Берестє) в ночі з 3. на 4. вересня ц. р. 70-літньої старушки Олександри Голендер та **за постріленя револьверовими стрілами мешканця тої громади Олександра Мельничука.** Вчинків тих допустився Владислав Трояновський у часі служби. Убивства Олександри Голендер допустився Трояновський в цей спосіб, що віддав через вікно до хати, де старушка лежала на ліжку, кілька стрілів, з яких один поцілив її в голову, вбиваючи її на місці. Ушкодження тіла Олександра Мельничука допустився Трояновський таким робом, що казав його до себе прикликати в ночі, патролюючи за іншим мешканцем тої громади, а коли Мельничук ішов на той зазив разом з Яковом Галюком, Трояновський, лежачи біля рова, віддав до нього два стріли, з яких один і зранив у ногу Олександра Мельничука.

Тої самої ночі і з тої самої нагоди побив конфідент поліції Гаврило Ломакін, б. старшина армії Балаховича, громадянина села Орхова Якова Галюка, завдавши йому легке ушкодження тіла. Одначе ця справа не була предметом вище згаданої розправи.

В імени пошкодованих Олександра Мельничука та Дмитра Голендер, сина забитої Олександри Голендер, зголосився **д-р Володимир Загайкевич**, адвокат у Перемишлі, який зголосив цивільне позовництво. Зараз з початку розправи поставив оборонець обв. Трояновського адв. Ярош з Ковля внесок піддати обвинуваченого психіятричному дослідові у відповідному заведенні. Трибунал прихилився до того внесення (до якого прилучився також прокуратор) та оголосив постанову віддати обвинуваченого лікарським психіятричним оглядинам на час 4 тижнів. З тої причини розправу відложили.

Дописи.

КАЛУШ.

„Шомри" — ще одна причина безробіття наших робітників. Тартаки на нашому Підкарпатті, що є переважно в жидівських руках, починають щораз частіше давати працю жидівським „шомрам" чи пак кандидатам на виїзд до Палестини. Через це тартаки редукують дотеперішніх робітників, у першій мірі українців, щоби на їх місце примістити „шомрів". Говориться, що правда, що їх приймали на короткий час, найзаїце на 6-місячну практику, одначе переважно віїзди затягаються, зрештою на місце виїзжих приходять нові сили. Останньо з причини замкнення виїзду до Палестини шомри залишаються у нас постійною робочою силою, яка випирає нашого деревного робітника і відбирає йому останній кусок хліба. Як згадано, цей обяв дається заобсервувати на цілому Підкарпатті, головно по тартаках, одначе в [illegible] промислу не вільні від „шомрів".

БЕРЕЗІВЩИНА

Відкриття читальні „Просвіти" в Кінськім. В неділю 19. листопада ц. р. в селі Кінськім, березівського повіту, відбулося святочне відкриття читальні „Просвіти" ім. Маркіяна Шашкевича, яку заснували селяни ще в літі ц. р. завдяки кількарічній освідомлюючій праці місцевого пароха о. Йосифа Криси. Це миле свято відкрив у битком виповненій салі церковного дому голова читальні о. Й. Криса, а опісля делегат сяніцької філії „Просвіти" зложив привіт та візвав селян до праці над собою. З черги урядовець філії п. Венгльовський пояснив статут та накреслив плян праці для нового виділу читальні. Негайно вписалося 65 членів, з того 25 жінок. Відспіванням стрілецьких пісень та національного гимну закінчилось це свято. Ось так поволеньки, але послідовно притягає та захоплює просвітянська ідея наших лемків, витягаючи їх з темряви, яку саме тепер використовують наші сусіди та лізуть у душу цього лемка з т. зв. лемківським букварем, аби лише заманити його до себе, а опісля тим лекше втопити у своїм морі.

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Стефанія з Ленкавських Будзиновська, вдова по бл. п. о. Осипі Будзиновськім, пароховi в Мокротині, померла 27. листопада ц. р. в Микитинцях біля Станиславова у 78 р. життя. Виховала вона своїх синів в українськім дусі й один з них згинув у боротьбі за українську державність. Вічна Їй Память!

—o—

СПОРТ.

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

ВІДЕНЬ: Перша рунда мистецтв уже скінчена, осіннім мистцем є Рапід. Табеля представляється ось-як: 1) Рапід 19 пунктів; 2) Адміра 18; 3) Вієнна 12; 4) Австрія 12; 5) Донав 11; 6) В. А. Ц. 10; 7) Гакоаг 10; 8) Ф. А. Ц. 10; 9) Він 9; 10) Спортклюб 8; 11) Вакер 8; 12) Лібертас 6 пунктів.

ПРАГА: Останні змагання за мистецтво першої рунди дали такі вислідн: Славія — Богеміенс 6:1; Спарта — Чехіє Карлін 10:0; Вікторія (Пільзно) — Жіденіце 4:1; Тепліцер — Вікторія Жіжков 2:0. Осіннім мистцем є Славія. Табеля: 1) Славія 13 пунктів; 2) Спарта 12; 3) Кладно 11; 4) Тепліцер 9; 5) Богеміенс 9; 6) Вікторія (Пільзно) 8; 7) Нахол 8; 8) Чехіє Карлін 8; 9) Вікторія Жіжков 6; 10) Жіденіце 6.

БУДАПЕШТ: Бочкай — Гунгарія 2:1; Уйпешті — Аттіля 3:1; III. Округа — Кіспешті 3:1. Стан табелі: 1) Ференцварош 20 пунктів; 2) Уйпешті 20; 3) Бочкай 16; 4) Кіспешті 12; 5) III. Округа 11; 6) Фебус 10; 7) Гунгарія 10; 8) Сомогі 10; 9) Шегед 9; 10) Офнер 7; 11) Аттіля 7; 12) Немзеті 4 пункти.

ДО НАШИХ ДОМІВ ЗАЙДУТЬ ВИСЛАНЦІ „ПРОСВІТИ". МИ МУСИМО ЇХ ПРИЙНЯТИ ЩИРО Й РАДІСНО. ВСІ ВПИСУЄМОСЯ У ЗБІРКОВУ ЛІСТУ „ДАРУ ПРОСВІТІ". ЗЛОЖЕНИМ ДАТКОМ ДОКАЖЕМО, ЩО „ПРОСВІТА" ВСІМ НАМ ДОРОГА.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Т. Красиславич: СПОКУСНИК. Кооперативний жарт, казка-правда на 3 дії. Львів 1933 р. Накладом Ревізійного Союзу Українських Кооператив. Ст. 48. Ціна 0.?? зол. Весела віршована комедія для сільської сцени.

Іван Керницький: ПАН ІНСПЕКТОР. Комедія з кооперативного життя в 1 дії. Львів 1933 р. Накладом Ревізійного Союзу Українських Кооператив. Ст. 40. Ціна 0.50 зол.

Платон Лушпинський: ЕСТЕТИЧНА АНАЛІЗА ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ. Бібліотека „Української Школи" ч. 2. Львів 1933. Стор. 39, вел. 8°.

Д-р Юлій Сальоні: НАРИС МЕТОДИКИ РІДНОЇ МОВИ. Бібліотека „Української Школи" ч. 3. Львів 1933. Стор. 41, вел. 8°.

РЯТУНКОВА АКЦІЯ ДЛЯ ВЕЛИКОЇ УКРАЇНИ (Огляд діяльности Комітетів Рятунку України). Зладив Андрій Жук. Львів, 1933. Накладом Українського Громадського Комітету Рятунку України. Стор. 80. Форм. 16.

КАЛЕНДАРЕЦЬ УКРАЇНСЬКОГО КООПЕРАТОРА на рік 1934. Накладом Ревізійного Союзу Українських Кооператив. Ст. 204+16. Ціна 1 зол.

ЖУРНАЛИ.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. Р. I., ч. 7. за листопад 1933.

ДАЖБОГ, літературний журнал. Львів листопад 1933.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, популярно-науковий місячник Т-ва „Просвіта" у Львові. Львів, грудень 1933. Зміст: І. Брик: Великий день. — І. Крипякевич: 150-ліття скасування козацького війська. — Грудень у народніх віруваннях. — Ф. Коковський: Річі вільні від екзекуції. — В. Вериниволя: Тринять років від відкриття памятника Іванові Котляревському в Полтаві. — М. Вороний: На свято відкриття памятника І. Котляревському. — М. Лольницький: Дощ пале. — Я. Пастернак: Які народи жили в нас у старинній камяній добі. — А. Василевич: Дещо про демократію в старинних Атенах. — 150-ліття гр.-кат. духовної семинарії у Львові. — Чи шульга (лівак, майку) каліка. — А. Рудницький: Йоганнес Брамс. — Ю. Крохмалюк: Боротьба людини з машиною. — Евген Малик: Як перебувають зиму наші риби. — Н. Дорошенко: Як зявляється на світ книжка. — Е. Жарський: Дещо про бокс. — З життя ескімосів. — Гріб царя в Урі Халдейському. — Ті, що від нас відійшли (некрольоги Н. Міського, К. Лоського, І. Івасюка). — Історія Товариства „Просвіти". — Освіта й виховання (С. Магаляс: Довідково-дорадча праця в читальнях „Просвіти"). — Бібліографія. — Бібліотечний порадник ч. 12 (В. Л.: Як завести лад у бібліотеці. — IV. Ще про інвентар). — Книжки та журнали надіслані до Редакції. — Листування Редакції. — Помилки.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Львів, грудень 1933. Зміст: Ю. Клен: Кортес; О. Теліга: Поезії; Б. Кравців: З сонетів; Р. Кедро: Мікельанджельо; Ж. Боннар: Під охороною Аллаха; Є. Чехович: Совітське кіно; А. А. Фрідріхсен: Евангелії як історичні джерела; Г. Штайнер: Астрольогія; М. Мухин: Драгоманов без маски; В-ль: Вислідн пятиліттки; З. Б. Тенетя: Запів до поеми; Е. Маланюк: З закарпатського Парнасу; М. Рильський: З „Адоніс і Афродита"; Д. Д.: Болячка демократизму; д-р В. Ґалан: Київська катастрофа; М. Л.: З пресового фільму; Бібліографія; Нові книжки.

БОГОСЛОВІЯ, науковий тримісячник, Т. XI. кн. 3-4. Видає Богословське Наукове Товариство. Львів, листопад 1933. Зміст: Prof. Dr. Josephus Slipyj. De septenario numero Sacramentorum apud orientales uti vinculo Unionis et conservatonis fidei; Шлиткевський: Рід і герб Шептицьких; о. д-р М. Конрад: Нарис історії старинної фільософії; Вибрані питання; Огляди й оцінки; Всячина — хроніка; Богословське Наукове Т-во; Книжки й часописи.

PRZEGLĄD SPOŁECZNY, miesięcznik poświęcony zagadnieniom pracy społecznej i opieki nad dzieckiem. Organ Związku Tow. Opieki nad sierotami Żyd. Rzeczyp. Polskiej, listopad, 1933.

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 7. 12. год. 7.30 веч. „Гроші то не все".

Пятниця, 8. XII. год. 3. попол. „Робінзон Крузо".

Пятниця, 8. XII. год. 7.30 веч. „Гроші то не все.

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 7. XII. год. 7.30 веч. „Моя сестра та я".

Пятниця, 8. XII. год. 7.30 веч. „Ватерльо".

Український Театр ім. Тобілевича.

Камінка Струмилова: 8. XII. Мотря; 9. XII. Батурин.

Кіна.

АДРІЯ: „Мараду".
АПОЛЬО: „Драйфус".
АТЛЯНТИК: „Ревізор із Петербурга" з Властою Буріяном (на осн. Гоголя).
ВАНДА: „Цвітка Альжиру" та „Фліп і Флап".
КАСІНО: „Живемо сьогодні".
КОПЕРНИК: „С. О. С." („Ледяна гора").
КОЛІСЕЙ: „Жінка з реєстру", ревія: „Знайомий Типка".
МАРУСЕНЬКА: „С. О. С." („Ледяна гора").
МІРАЖ: „Жінка на роздоріжжу", та Ліліяна Гарвей.
МУЗА: „Таємний острів".
ПАЛЯС: „Пат і Паташон у жіночому пансіонаті".
ПАН: „Іх екселенція субект" і ревія.
ПАСАЖ: „Вічний ворог" (Віл. Десмонд).
ХИМЕРА: „Кавалькада".
СТИЛЕВЕ: „Генерал Чень", ревія „Зимова салата".
УТІХА: „За його гріхи", ревія „Всміхнися!"

Закордонне радіо.

Четвер, 7. грудня 1933.

Відень (517,2) 17.20 Солісти, 19.00 Концерт; **Братислава** (279,3) 12.35 Концерт; **Париж** (1725) 21.00 „Юлій Цезар" песа Шекспіра; **Ковно** (1935) 18.20, 20.20 Спів; **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 21.15 Танкова музика; **Бреслав** (325) 12.00, 19.00 Концерт; **Будапешт** (550,5) 13.30 Концерт, 20.45 Два фортепяни, 22.20 Війсьн. музика; **Міляно** (331,5) 21.00 Опера; **Рим** (441,2) 20.45 Оп. музика.

Пятниця, 8. грудня 1933.

Відень (517,2) 15.30 Тріо гітаристів, 20.30 Концерт, 22.45 Легка музика; **Братислава** (279,3) 16.00 Концерт, 19.30 „Масковий баль" оп. Верді; **Прага** (488,6) 15.00 „Зачарований князь" оп. Грімаді, 20.10 Клявесини; **Ковно** (1935) 20.20 Пісні; **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 17.25 Фортепян; **Мінхен** (533) 20.10 Нар. музика, 21.15 Веселий вечір; **Будапешт** (550,5) 12.25 Оп. оркестра, 18.30 Циг. оркестра, 19.55 Арфа; **Рим** (441,2) 16.00, 20.15, 22.15 Концерт.

Львівське радіо.

Четвер, 7. грудня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05 Реклі з грамофону; 12.35 Концерт; 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.40 Концерт мандоліністів; 16.40 Жінка в міському самоврядуванні; 16.55 Хор Еріяна; 17.25 Скрипка; 17.50 Стенографія; 18.00 Відчит „Чоловік праці"; 18.20 Авд. „Евтифріон", Платонова трильогія; 19.00 Відч.: „Срібна Пилава"; 19.15 Всячина; 19.25 Відчит; 19.40, 19.45 Спортові вістки; 20.00 Концерт (музика, спів); 21.00, 21.15 Техн. почт. скринька; 22.00 Жидівські пісні; 22.20 Танкова музика; 23.05 Найгарніші твори з грамофону.

Пятниця, 8. грудня 1933.

9.00—9.55 Ранішня авдиція; 11.45 Реліг. музика (грамофон); 12.10 Метеорольогічні вістки; 12.15, 13.05 Концерт; 13.00 Куди їхати на свята; 14.00 Ветеринарні поради; 14.15 Симф. конц.; 14.50 Ловецька авдиція; 15.20 Спів (Беноні, бас); 16.00 Авдиція для дітей про св. Миколу (Б. Герца); 16.30 Рубінштайнові твори (з грамофону); 16.45 Літер. чвертьгодина „Евині засланці"; 17.00 Фотографія та лещатарство; 17.15 Нар. музика (орхестра); 18.00 Платонова трильогія: Сократова оборона; 18.40 Трупа ревелерсів „Т. 4"; 19.00 Відч.: „Ст. Ґерґе та його коло"; 19.10 Всячина; 20.00 Відчит; 20.15 Муз. балачка; 20.30, 21.25 Трансм. з Відня Міжнародного концерту (австр. музика); 22.42 Спортові вістки; 23.00 Легка музика.

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові в середу в приватних оборотах платили за доляра 5.57 зол. Банк Польський платив 5.55 зол.

Золото: доляри 9.04—9.06, франки фр. 36.40—36.70, дукати 83.40—83.60, рублі 46.70—47.40, корони 37.50—37.80.

Срібло: корони 0.28, рублі 1.20, фльорени 0.68.

На варшавській біржі були такі курси: Льондон 28.95—28.91, Париж 34.86, Берлін 212.49, Цюріх 172.48, Амстердам 358.15, Нюйорк кабель 5.62, Нюйорк чеки 5.60.

На світових біржах заломилася сильніша тенденція доляра, що тревала вже пять днів. Знижка ця відбилася і в Варшаві.

ЗБІЖЕВА БІРЖА.

Ціни з Підволочиська льоко Львів

Кукурудза кр.	20.00—21.00
Гречка на мливо	15.00—16.00
Сімя конопляне	24.00—25.00
Ріпак озимий	42.00—43.00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗА".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 6. 12.: масло 3.— зол., молоко 22 сот., сметана 90 сот., яйця 5.00—5.20 зол. за копу. Тенденція на масло, молоко і сметану удержана, на яйця сильна.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Ширші сходини членів Кружка ім. Ганни Барвінок з музикально-вокальними продукціями й ріжними веселими несподіванками при смачнім буфеті відбудуться **в суботу 9. грудня,** в 6-ій годині вечора при вул. Мохнацького 12. Гостям раді. — **Старшина.** 719 1—2

Управа Тов. Вакаційних Осель складає всім Вп. Паням і Панам за поміч в улаштуванні і переведенні збірки, як також усім П. Т. Жертводавцям, що причинилися до успіху збірки сердечну подяку. Рівночасно подає Управа до загального відома, що збірка в дні 21. листопада ц. р. принесла Тов. 509.14 зол. доходу. 1-1

Талановитий ученик Технічної школи з мистецьким хистом не може зложити шкільної оплати і через те загрожує йому те, що видалять його з державної школи. В його імені просимо громадянство надсилати на ту ціль датки. Адреса: Михайло Підлужний, Львів, Піскова 11.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.